

«Una petita joia de la literatura italiana contemporània:  
Ammaniti ens esglaia amb la breu història d'un adolescent  
que enganya els seus pares. [...] *Tu i jo* constitueix una nova demostració  
que en la narrativa d'avui no cal omplir centenars de pàgines  
per transmetre històries bones, complexes i seductores.»

— Robert Saladrigas, *La Vanguardia*

«És un llibre bellíssim, un relat perfecte. Dolorós i commovedor.»

— Francesco Piccolo, *L'Unità*

«Ammaniti capta a la perfecció l'angoixa de l'adolescència,  
la fragilitat, les inseguretats, però també la resistència i la superació  
davant problemes imprevistos en les seves suposades vides fàcils  
i plaents.» — *Propera parada: cultura*

«És una obra intensa, valenta i compromesa, que s'endinsa  
en el sempre complicat món de l'adolescència i de la joventut,  
narrant l'encontre de dues solituds tan distintes com oposades;  
de dues solituds que, en combinar-se, es fan companyia.»

— Xavier Serrahima, *Nívol*

«Una novel·la que és pura dinamita i deixa el lector amb ganes,  
desitjant més i més pàgines.» — Leyla Sanai, *Independent on Sunday*



**Tu i jo**

**Angle 25**  
**2**

Títol original: *Io e te*

© Niccolò Ammaniti 2012

Drets gestionats per Silvia Bastos SL, agència literària,  
juntament amb Kylee Doust Agency

© Joan Casas Fuster, per la traducció

© Puzzleman Leung (Getty Images), per la foto de contraportada

© 9 Grup Editorial, per l'edició

Angle Editorial

Muntaner, 200, àtic 8a / 08036 Barcelona

T. 93 363 08 23

[www.angleeditorial.com](http://www.angleeditorial.com)

[angle@angleeditorial.com](mailto:angle@angleeditorial.com)

Primera edició en la col·lecció Narratives: maig de 2012

Primera edició en la col·lecció Angle 25: juny de 2017

ISBN: 978-84-15307-77-8

DL B 12504-2017

Imprès a Romanyà Valls, SA

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre,  
ni la incorporació a un sistema informàtic,  
ni la transmissió en cap forma ni per cap mitjà,  
sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes,  
sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

# Tu i jo

# Niccolò Ammaniti

Traducció de Joan Casas

*I aquest és per a la meua mare i el meu pare*

A la veritable nit obscura de l'ànima, sempre són  
les tres de la matinada.

FRANCIS SCOTT FITZGERALD, *L'edat del jazz*

But can you save me?  
Come on and save me  
If you could save me  
From the ranks of the freaks  
Who suspect they could never love anyone

AIMÉE MANN, *Save me*

El mimetisme batesià es produeix quan una espècie animal inòcua explota la seva semblança amb una espècie tòxica o verinosa que viu en el mateix territori, i n'arriba a imitar coloracions i comportaments. D'aquesta manera, a la ment dels predadors, l'espècie imitadora queda associada a la perillosa i augmenta la seva possibilitat de supervivència.



# Cividale del Friuli

12 de gener de 2010

—Cafè?

*Una cambrera m'escruta per sobre de la muntura de les ulleres.  
Té a la mà un termos platejat.*

*Li allargo la tassa.*

—Gràcies.

*Me l'omple fins al capdamunt.*

—Ha vingut per la fira?

*Faig que no amb el cap.*

—Quina fira?

—La fira dels cavalls.

*Em mira. S'espera que li digui per quina raó em trobo a Cividale del Friuli. Al final treu un bloc.*

—Quina habitació té?

*Li ensenyo la clau.*

—La cent dinou.

*S'apunta el número.*

—Si vol un altre cafè se'l pot agafar vostè mateix del bufet.

—Gràcies.

—De res.

*Quan s'allunya em trec de la cartera un paperet plegat en quatre. El desplego damunt la taula.*

*El va escriure la meua germana Olivia fa deu anys, el vint-i-quatre de febrer del dos mil.*

*Jo tenia catorze anys i ella vint-i-tres.*

# Roma

Deu anys abans

## I

La nit del divuit de febrer del dos mil me'n vaig anar al llit aviat i em vaig adormir de seguida, però a mitjanit em vaig despertar i ja no vaig poder tornar a agafar el son.

A les sis i deu, amb l'edredó estirat fins a la barbeta, respirava amb la boca oberta.

La casa estava silenciosa. Els únics sorolls que se sentien eren la pluja que picava contra la finestra, la mare que caminava al pis de dalt entre el dormitori i el bany i l'aire que entrava i sortia de la meva tràquea.

Al cap de poc em vindria a despertar per portar-me a la cita amb els altres.

Vaig encendre el llum en forma de grill que hi havia a la tauleta. La llum verda va pintar un sector de quarto on hi havia la motxilla plena de roba, l'anorac, la bossa amb les botes i els esquís.

Entre els tretze i els catorze anys havia crescut de cop, com si m'haguessin posat fems, i m'havia convertit en el més alt dels de la meva edat. La mare deia que m'havien estirat entre dos cavalls de tir. Em passava una pila de temps al mirall observant-me la pell blanca tacada de pigues, els pèls a les cames. Damunt del cap em creixia una mata castanya de la qual

despuntaven les orelles. Els trets de la fesomia havien estat remodelats per la pubertat i un nas imponent em separava els ulls verds.

Em vaig aixecar i vaig ficar la mà a la butxaca de la motxilla, repenjada al costat de la porta.

—La navalla hi és. I la llanterna. Hi és tot —vaig dir en veu baixa.

Les passes de la mare al corredor. Devia portar les sabates blaves de taló.

Em vaig capbussar al llit, vaig apagar el llum i vaig fer veure que dormia.

—Lorenzo, desperta't. És tard.

Vaig alçar el cap del coixí i em vaig fregar els ulls.

La mare va apujar la persiana.

—Quin dia més fastigós... Esperem que a Cortina faci més bo.

La llum dubtosa de l'alba li dibuixava la silueta esvelta. S'havia posat la faldilla i la jaqueta grisa que usava quan feia les coses importants. La rebeca de coll rodó. Les perles. I les sabates blaves de taló.

—Bon dia —vaig badallar, com si m'acabés de despertar.

Ella va seure a la vora del llit.

—Has dormit bé, amor?

—Sí.

—Vaig a preparar-te l'esmorzar... Tu mentrestant renta't.

—I el Nihal?

Em va pentinar els cabells amb els dits.

—Ell dorm, en aquesta hora. Et va donar les samarretes planxades?

Vaig fer que sí amb el cap.

—Au, aixeca't.

Hauria volgut fer-ho, però un pes al pit m'ofegava.

—Què passa?

Li vaig agafar la mà.

—Tu m'estimes?

Ella va somriure.

—És clar que sí. —Es va posar dreta, es va mirar al mirall al costat de la porta i es va allisar la faldilla—. Aixeca't, corre. Justament avui t'has de fer pregar per saltar del llit?

—Un petó.

Es va inclinar damunt meu.

—Pensa que no te'n vas a la mili, te'n vas de setmana blanca.

La vaig abraçar i vaig ficar el nas entre els cabells rossos que li queien davant la cara i el vaig repenjar al seu coll.

Feia bona olor. Em feia pensar en el Marroc. En certs carrers estrets plens de paradetes amb pólvores de colors. Però jo no hi havia estat mai, al Marroc.

—Quin perfum és, aquest?

—És el sabó de sàndal. El de sempre.

—Me'l pots deixar?

Ella va alçar una cella.

—Per què?

—Així quan em renti et portaré a sobre.

Ella em va enretirar el cobrellit.

—Però què és aquesta novetat que et rentes? Amunt, no facis el ximple, no tindràs ni temps de pensar en mi.

Mirava per la finestreta del BMW la paret del zoo recoberta de cartells electorals xops. Més amunt, dins el gabial dels rapinyaires, un voltor reposava sobre una branca seca. Semblava una vella vestida de dol que dormís sota la pluja.

La calefacció del cotxe em sufocava i les galetes se m'havien entravessat al fons de la gola.

La pluja s'acabava. Una parella, ell gras i ella prima, feia gimnàstica sobre les escales cobertes de fulles podrides del museu d'art modern.

Vaig mirar la mare.

—Què passa? —va dir sense treure els ulls de la conducció.

Jo vaig inflar el pit i vaig provar d'imitar la veu greu del pare:

—L'hauries de rentar, aquest cotxe, Arianna. És una porcatera amb quatre rodes.

Ella no va riure.

—L'has saludat, el pare?

—Sí.

—I què t'ha dit?

—Que no fes ximpleries i que no esquies com un boig.  
—Vaig fer una pausa—. I que no t'he de telefonar cada cinc minuts.

—Ha dit això?

—Sí.

Va canviar de marxa i va girar cap a la Flamínia. La ciutat començava a poblar-se de cotxes.

—Truca'm quan vulguis. Ho has agafat tot? La música? El mòbil?

—Sí.

El cel gris pesava sobre les teulades i entre les antenes.

—La bossa amb les medecines, l'has agafada? Hi has posat el termòmetre?

—Sí.

Un noi amb una vespa reia amb el telèfon ficat a sota del casc.

—Els diners?



—Sí.

Vam travessar el pont sobre el Tíber.

—La resta em sembla que la vam repassar plegats ahir a la nit. Ho portes tot.

—Sí, ho porto tot.

Estàvem aturats al semàfor. Una dona en un Fiat Cinquencento mirava al seu davant. A la vorera un vell s'arrossegava darrere de dos gossos labrador. Hi havia una gavina posada sobre l'esquelet d'un arbre recobert de bosses de plàstic que despuntava de l'aigua color de fang.

Si hagués vingut Déu i m'hagués demanat si volia ser aquella gavina, hauria respost que sí.

Em vaig descordar el cinturó de seguretat.

—Deixa'm aquí.

Em va mirar com si no ho hagués entès.

—Què vol dir aquí?

—Aquí, sí.

El semàfor s'havia posat verd.

—Atura't, sisplau.

Però va continuar conduint. Per sort hi havia un camió de les escombraries que frenava.

—Mama! Que t'aturis.

—Torna't a cordar el cinturó.

—Et prego que t'aturis.

—Però per què?

—Vull arribar tot sol a la cita.

—No ho entenc...

Vaig alçar la veu.

—Atura't, per favor.

La mare es va arrambar a la vora, va apagar el motor i es va tirar enrere els cabells amb la mà.

—I ara què passa? Lorenzo, sisplau, no comencem... Ja saps que a aquesta hora no estic d'humor.

—És que... —Vaig serrar els punys—. Tots els altres van sols. Jo no puc presentar-me amb tu. Faria el ridícul.

—A veure si ho entenc... —Es va fregar els ulls—. Dius que t'hauria de deixar aquí?

—Sí.

—I no he ni de donar les gràcies als pares de l'Alessia? Vaig arronsar les espatlles.

—No cal, ja ho faré jo.

—Ni parlar-ne —. I va fer girar la clau.

Em vaig llançar damunt d'ella.

—No... No... Per favor.

Ella em va empènyer enrere.

—Per favor, què?

—Deixa-m'hi anar sol. No hi puc arribar amb la mama. Es burlarien de mi.

—Però quina bestiesa... Vull saber si tot està bé, si he de fer alguna cosa. Em sembla el mínim. No sóc una esparracada com tu.

—Jo no sóc un esparracat. Sóc com els altres.

Va posar l'intermitent.

—No. Impossible.

Jo no havia calculat que la mare insistís tant a acompanyar-me.

La ràbia començava a créixer. Vaig començar-me a picar les cames amb els punys.

—I ara què fas?

—No res. —Vaig estrènyer la maneta de la porta fins que els nusos dels dits es van posar blancs. Hauria pogut arrencar el mirall retrovisor i fer-lo servir per trencar el vidre de la finestra.